

پایانه مسافربری معراج با ۶ خط اتوبوس رانی، از کمترین امکانات رفاهی محروم است

غریب‌ترین پایانه

سمیراشاهیان دهه هاقبل، پیش از آنکه پایانه مسافربری ای در بولوار توس باشد، بیشتر اراضی محله امام هادی (ع) باغ بود؛ محله ای که باقنات رونق گرفته بود و حوالی میدان معراج امروز، روزگاری بازار خرید و فروش گوسفند بود. شهریور سال ۹۰، پایانه که در جایی نزدیک میدان معراج، جنب پمپ گاز ساخته شد، بخشی از رفت و آمدهای درون شهری اهالی این محله و شهرک حجت را هم تسهیل کرد. اما از آذر ماه ۱۳۹۹، پایانه معراج از جنب پمپ گاز جمع شد و به محدوده ای رویه روی در پشته بیمارستان رضوی در همان دور میدان معراج منتقل شد و همه امکانات رفاهی اش مانند نیمکت و سایبان و نمازخانه را هم از دست داد. حالشش سال است، پایانه در محل جدیدش بدون تابلو «پایانه مسافربری» به فعالیت ادامه می دهد. جایی که قرار بود دسترسی به حمل و نقل عمومی را آسان کند. امروز برای استفاده کنندگان، دشوارتر از همیشه شده است.

پایانه ای که از محله دور شد

حسن مهدوی مقدم، از ساکنان قدیمی محله امام هادی (ع)، متولد همین محله است و تغییرات این محدوده را در طول سال ها دیده. برای این ساکن قدیمی، در پس نام محله، گذشته ای قرار دارد که امروز بخش زیادی از آن دیگر وجود ندارد. او می گوید: بخش بزرگی از محله امام هادی (ع) امروزی، «بحرآباد» نام داشت؛ محدوده ای که به دلیل وجود قنات و آبی که سرچشمه آن از سمت شانیزی می آمد، آباد شده بود. میدان معراج هم در دهه های گذشته، زمانی که هنوز این اطراف رونق چندانی نداشت، محل بازار گوسفند بود.

مهدوی مقدم اضافه می کند: قبل از اینکه پایانه مسافربری شکل بگیرد، در سال های خیلی دور، محل فعلی آن و مسافت های دورترش باغ بود. پایانه در سال ۱۳۹۰، ابتدا در محدوده ای اطراف میدان معراج، کنار پمپ گاز شکل گرفت؛ محلی که هم سفرهای درون شهری و هم رفت و آمد مردم به شمال کشور را سامان می داد و در کنار آن، دفتر فروش بلیت هم فعال بود.

این ساکن قدیمی با اشاره به جابه جایی پایانه در شش سال پیش و انتقال آن به مکان نامناسب فعلی بیان می کند: در محدوده کال اطراف میدان معراج، هر روز معتادان و کارتن خواب ها جمع می شوند و همین مسئله احساس ناامنی را برای کسانی که خودرو شخصی ندارند و ناچارند برای استفاده از اتوبوس از این مسیر عبور کنند، بیشتر می کند. مخصوصا خانم ها باید باترس و وحشت از این مسیر برونند؛ موضوعی که باتوصیه همیشگی به استفاده از حمل و نقل عمومی، تناقضی جدی دارد.

پایان خط، زمین خاکی

با پرس و جو به سختی محل پایانه را پیدا می کنیم. اگر چند اتوبوس در محل جدید متوقف نبودند، نشانه زیادی از پایانه نمی شد در اینجا یافت. انتظار می رود دست کم در اینجا چند ردیف نیمکت و سایبان و دستگاه شارژ من کارت باشد، ولی در کنار نبود این امکانات، مشکلات جدی تری هم هست. نیره نوری، بانویی خانه دار است. او در سفرهای درون شهری روزانه اش، از بولوار توس خودش را به پایانه معراج می رساند و از اینجا با اتوبوس به سمت کوی امیرالمؤمنین (ع) می رود. او می گوید گاهی در ایستگاه پایانه، راننده اتوبوس مسافران را در محدوده زمین خاکی پیاده

اینکه در هر شرایط جوی باید بدون سایبان، منتظر بمانند؛ «سایبان نداشتن پایانه، به ویژه در روزهای بارانی خیلی سخت است. بارها من و مادرم اینجا به سختی افتاده ایم. متأسفانه مسافران سالمند یا کم توان، پناهگاهی برای ایستادن و انتظار کشیدن ندارند. همچنین اینجا روشنایی ندارد و شب ها برای خانم ها رفت و آمد سخت می شود.»

خالی از امکانات بایک مزیت مهم

قصه رفت و آمد این روزهای امید نوری و همسرش به پایانه معراج به بیمارستان گره خورده است. آن ها برای دومین بار است که از خطوط اتوبوس پایانه معراج استفاده می کنند. بیمارشان بستری است و همین نگرانی، همه ذهنشان را به خودش مشغول کرده است. نوری می گوید: در این رفت و آمدها، طبیعتا سختی مسیر و کمبود امکانات پایانه را دیدیم، ولی آن قدر دغدغه وضعیت بیمارمان را داریم که فرصت چندانی برای توجه به مشکلات مسیر پیدا نکرده ایم.

در همین زمان، فریبا میرعرب، همراه همسرش از بیمارستان برمی گردد. آن ها معمولاً با اتوبوس رفت و آمد نمی کنند و استفاده از حمل و نقل عمومی برایشان استثنای بوده است. همین استفاده اتفاقی باعث شده است نخستین تصویرشان از پایانه بدون سایبان و نیمکت، بیشتر از هر چیز، به ظاهر آن مربوط باشد. میرعرب می گوید: ظاهر اینجاطوری است که انگار تازه دارد شکل می گیرد و هنوز درگیر ساختنش هستند. با این حال، یک نکته مثبت دارد. پایانه درست رویه روی بیمارستان رضوی قرار گرفته است و باعث شده دسترسی همراهان بیمار راحت باشد.

می کند؛ جایی نزدیک در پشته بیمارستان رضوی که تالاستگاه فاصله دارد. برای مسافری که باید مسیر باقی مانده را پیاده طی کند، این زمین خاکی، راه طولانی و دشواری دارد. در همان روزی که او برای رفت و آمد به پایانه آمده، قطعی برق هم مشکل دیگری برایش ایجاد کرده است و می گوید: الان نمی توانم من کارتم را شارژ کنم. مشکلی که شاید در نگاه اول ارتباطی با اتوبوس رانی نداشته باشد، اما برای مسافری که باید از خدمات حمل و نقل عمومی استفاده کند، می تواند سردرگمی درست کند. نوری از قدیمی بودن اتوبوس های خط خودش هم گلایه دارد: «اتوبوس های این مسیر قدیمی هستند.»

نامناسب برای سالمندان

پایانه معراج برای سفرهای بین شهری است و مسافران از آنجا به شش نقطه شهر تردد می کنند. هر مسافری در اینجا، از سفر داستانی دارد. منیره بزرگز همراه مادر سالمندش از توس به پایانه معراج آمده اند و قرار است از اینجا خودشان را به پایانه مسافربری امام رضا (ع) برسانند و مادر راهی خانه اش در شهرستان شود. هر بار که مادر منیره خانم به مشهد می آید، آن ها نیازمند استفاده از اتوبوس های این پایانه می شوند. مادر سالمند، با عصبانیت می کند و سوار شدن به اتوبوس را برایش سخت است و گلایه اش اینکه «نمی دانم چرا پله اتوبوس را برای افرادی مثل من پایین نمی آورند.» دخترش هم اضافه می کند: باتوجه به وجود آسایشگاه معلولان در این نزدیکی، این کار، ضروری است. خانم جوان از انتظارهایشان در پایانه بدون امکانات می گوید: